

The background of the cover is a stylized illustration of a theater stage. At the top, there are dark red, draped curtains. Below the curtains, the stage floor is a bright pink color. The word 'BIO' is written in large, white, glowing letters at the top center. Below it, the title 'TILLSAMMANS I BIOMÖRKRET' is written in bold, red, sans-serif capital letters. Underneath the title, the subtitle 'FÖRSKOLEBARNS BIOGRAFBESÖK' is written in white, sans-serif capital letters. In the center, there is a white rounded rectangle containing the text 'PEDAGOGISKT STÖD FÖR FÖRSKOLAN' and 'KORTVERSION' in dark red, sans-serif capital letters. At the bottom, the authors' names 'ANDREAS JACOBSSON & MALIN NILSEN' are written in white, sans-serif capital letters.

BIO

TILLSAMMANS I BIOMÖRKRET

FÖRSKOLEBARNS BIOGRAFBESÖK

PEDAGOGISKT STÖD FÖR FÖRSKOLAN
KORTVERSION

ANDREAS JACOBSSON & MALIN NILSEN

Tillsammans i biomörkret

Förskolebarns biografbesök

Pedagogiskt stöd för förskolan

Kortversion

Andreas Jacobsson och Malin Nilsen

Varför gå på bio med förskolebarn?

Att gå på bio är mer än att se en film. För många förskolebarn är biografen en ny och spännande plats som skiljer sig från vardagens skärmtittande hemma. Den stora filmduken, det mörka rummet och upplevelsen av att sitta tillsammans med andra gör biobesöket till en gemensam kulturell erfarenhet. Barnen delar skratt, spänning, förvåning och andra känslor, samtidigt som de får möjlighet att upptäcka att människor kan uppleva samma berättelse på olika sätt.

Biobesöket erbjuder också rika möjligheter för språk och lärande. Barnen möter nya ord och begrepp, får gemensamma erfarenheter att samtala om och kan utveckla sitt språk genom att berätta, leka och reflektera kring det de har sett. När upplevelsen följs upp i förskolan genom samtal, lek och skapande får filmen nytt liv och blir en värdefull utgångspunkt för fortsatt utforskande och meningsskapande.

Andreas Jacobsson, universitetslektor i barn-och ungdomsvetenskap, Göteborgs universitet, andreas.jacobsson@gu.se

Malin Nilsen, docent i pedagogik, Göteborgs universitet, malin.nilsen@gu.se

Detta material bygger på det praktiktäna forskningsprojektet "Förskolebarns biografupplevelser".

Projektet leddes av Andreas Jacobsson och Malin Nilsen vid Göteborgs universitet under åren 2024-2025. I projektet deltog 38 barn och 10 förskollärare och barnskötare från fyra förskolor i Göteborg. Syftet var att undersöka hur biobesök kan fungera som en gemensam kulturell upplevelse och hur upplevelsen kan användas för att stödja barns språk, lek och meningsskapande. Det material du håller i handen är en kortversion med fokus på praktiska råd och arbetssätt.

För den som vill fördjupa sig finns en fullständig rapport med forskningsbakgrund, teoretiska perspektiv och fler exempel från projektet:

<https://www.gu.se/forskning/forskolebarns-biografupplevelser>

Före biobesöket: Tre saker att göra innan ni går

1. Skapa förväntan

Biobesöket börjar långt innan barnen sätter sig i biosalongen. Genom att prata om filmen i förväg skapas nyfikenhet, engagemang och en gemensam förväntan i gruppen. Visa gärna filmaffischen eller några bilder från filmen och låt barnen fundera över vad berättelsen kan handla om. Vilka figurer ser de? Vad tror de kommer att hända? Finns det något som verkar spännande, roligt eller kanske lite läskigt? När barnen får fantisera och dela sina tankar tillsammans blir de mer delaktiga i upplevelsen redan innan filmen börjar.

2. Förbered barnen på besöket

För vissa barn är biografen en ny miljö. Därför är det värdefullt att prata om hur ett biobesök går till och vad barnen kan förvänta sig. Berätta om att man visar sin biljett, går in i biosalongen, hittar sin plats och väntar på att filmen ska börja. Prata också om vad som händer när ljuset släcks och varför rummet blir mörkt. Genom att göra biografens miljö och rutiner begripliga skapas trygghet, vilket gör det lättare för barnen att fokusera på själva filmupplevelsen.

3. Ge barnen ett gemensamt språk

Biobesöket ger möjlighet att introducera nya ord och begrepp som barnen sedan kan använda i samtal och lek. Börja gärna med några centrala ord och återkom till dem både före, under och efter besöket. När orden kopplas till konkreta erfarenheter blir de lättare att förstå och använda.

Exempel på ord:

- | | |
|--------------|--------------------|
| • Biobiljett | • Biografmaskinist |
| • Biosalong | • Maskinrum |
| • Filmduk | • Förtexter |
| • Projektor | • Eftertexter |
| • Biofåtölj | • Ridå |

Om möjligt kan ni använda bildstöd när ni introducerar orden. Det kan underlätta förståelsen och gör det lättare för alla barn att delta i samtalen.

Tips: Om filmen bygger på en bok, läs den gärna innan biobesöket!



Biobesöket: Inte bara att se en film

När ni väl är på plats är det lätt att tänka att det viktigaste är själva filmen. Men för många barn är hela biografbesöket en del av upplevelsen. Resan till biografen, att komma fram till en ny plats, visa sin biljett, gå in i biosalongen och vänta på att filmen ska börja bidrar till känslan av att vara med om något särskilt. För många barn är detta dessutom första gången de besöker en biograf.

Som pedagog kan du hjälpa barnen att uppmärksamma sådant som ni har pratat om i förväg. Titta tillsammans på filmduken, biosalongen och de stora biostolarna. Om det går att se projektionsfönstret eller maskinrummet kan det väcka nyfikenhet kring hur filmen kommer upp på duken. När barnen möter de ord och begrepp som ni har arbetat med i en verklig situation får de möjlighet att koppla samman språk och erfarenhet. Det gör orden mer begripliga och användbara. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att barn upplever biografmiljön på olika sätt. Vissa barn fascinerar av den stora duken och det kraftfulla ljudet, medan andra kan känna sig osäkra när ljuset släcks eller när ljudnivån ökar. Genom att vara närvarande och uppmärksam kan du stötta barnen i deras upplevelser och bidra till att de känner sig trygga i situationen.

Under filmvisningen delar barnen upplevelsen med både sina kamrater och de vuxna som finns i rummet. Skratt, spänning, överraskning och ibland oro blir något som upplevs tillsammans. Även om samtalen får vänta tills filmen är slut kan du som pedagog lägga märke till vilka scener som väcker starka reaktioner, vilka figurer barnen verkar intressera sig för och vilka frågor som uppstår. Sådana observationer kan senare fungera som värdefulla utgångspunkter för samtal, lek och skapande aktiviteter i förskolan.

Biobesöket handlar därför inte bara om att se en film. Det handlar också om att ge barnen en gemensam kulturell och estetisk erfarenhet att tänka kring, prata om och återvända till tillsammans med andra.

Efter biobesöket: Att återvända till upplevelsen

Samtal: Återupplev biobesöket tillsammans

Biobesöket tar inte slut när filmen är över. När barn får möjlighet att återvända till upplevelsen genom samtal stärks både minnet av det de har varit med om och deras möjlighet att sätta ord på sina tankar och känslor. Ett av de enklaste och mest värdefulla sätten att följa upp ett biobesök är att prata om upplevelsen tillsammans. Samla barnen kort efter besöket och låt dem återberätta vad som hände, gärna i den ordning det faktiskt skedde. Hur tog ni er till biografen? Vad hände när ni kom fram? Hur var det att visa biljetten och gå in i biosalongen? Vad minns de från filmen? Genom att återvända till upplevelsen steg för steg får barnen möjlighet att sätta ord på sina minnen, lyssna till andras berättelser och upptäcka att samma händelse kan upplevas på olika sätt. Samtalen hjälper också barnen att befästa nya ord och begrepp som de mött i samband med biobesöket. Försök att samla gruppen relativt snart efter besöket och låt barnen berätta om sina upplevelser. Utgå från öppna frågor som:

- Vad minns du från filmen?
- Vad tyckte du bäst om?
- Var det något som gjorde dig glad, överraskad eller kanske lite rädd?
- Hur kändes det att vara på bio?

Det kan också vara värdefullt att prata om själva biobesöket och inte bara om filmens innehåll. Hur var det att sitta i biosalongen? Vad hände när ljuset släcktes? Hur kändes det att se filmen tillsammans med andra?

Målet är inte att kontrollera vad barnen har förstått eller kommer ihåg. Försök i stället att skapa ett öppet samtal där barnen får dela sina egna upplevelser och tankar. Ställ nyfikna frågor, följ upp det barnen säger och låt olika tolkningar få plats. Det finns sällan ett rätt svar på vad en film handlar om eller hur den ska förstås. Barnens olika tolkningar är i stället en tillgång. När de får lyssna på varandras tankar upptäcker de att samma berättelse kan upplevas på många olika sätt. Det skapar rika möjligheter till samtal, reflektion och gemensamt meningsskapande. Det är viktigt att komma ihåg att barn inte alltid uppfattar eller tolkar en film på samma sätt. Några kanske fastnar för en särskild figur, andra för en spännande scen eller en känsla som filmen väckte. Vissa barn lägger märke till detaljer som vuxna inte ens har tänkt på.

Biolek: Låt upplevelsen leva vidare i leken

Många barn bearbetar sina erfarenheter genom lek. Genom att skapa en egen biosalong på förskolan kan barnen återvända till upplevelsen och göra den till sin egen. Ställ stolar i rader, tillverka biobiljetter (eller klipp ut biobiljetterna på sista sidan i detta material) och låt barnen fördela olika roller. Någon kan sälja biljetter, någon kan vara biografvaktmästare och kontrollera biljetter och någon annan kan vara biografmaskinist.

Resten av barnen kan vara publik. I leken får barnen möjlighet att använda nya ord och begrepp i ett meningsfullt sammanhang samtidigt som de återupplever, omformar och vidareutvecklar sina erfarenheter. Bioleken kan också inspirera till dramatiseringar av filmens handling, där barnen gestaltar figurer, miljöer och händelser på sitt eget sätt.

Skapande: Bearbeta filmen med färg och form

Alla barn uttrycker sig inte främst genom ord. Genom att rita, måla eller skapa tillsammans får barnen möjlighet att bearbeta sina upplevelser på andra sätt. Låt barnen rita sina favoritfigurer, måla en scen de minns eller skapa miljöer från filmen tillsammans på ett stort papper. Bilderna kan sedan användas som utgångspunkt för nya samtal om filmen och biobesöket. När barnen får uttrycka sina tankar genom skapande synliggörs ofta detaljer, känslor och tolkningar som annars kanske inte hade kommit fram.



KLIPP UT BIOBILJETTERNA FÖR ATT LEKA BIO

